

Posudek bakalářské práce

Název práce: **Wagnerův Bayreuth po 2. světové válce - překonání nebo pokračování nacionálněsocialistického projektu? (Rekapitulace debaty 1945 – 1980)**

Studijní obor: Teorie a dějiny divadla
Autorka práce: Bc. Denisa Valterová
Vedoucí práce: prof. PhDr. Vladimír Just, CSc.
Oponent: Mgr. Alena Sarkissian, Ph.D.

Diplomová Denisy Valterové se tváří skromně - nese podtitul „rekapitulace debaty“ a je stručná. Do textu se navíc začtete a nemůžete se od něj odtrhnout, protože diplomandka vládne svižným stylem. Máte nakonec pocit, že práce je ještě stručnější než rozsah stran napovídá. V průběhu čtení připadnete na další nástrahy: Denisa Valterová hojně pracuje se sekundární literaturou a na první pohled se může zdát, že jde o zručný kompilát již zjištěného. Teprve při průzkumu citovaných materiálů zjistíte, že navštívila několik archivů a všechna místa, o kterých se v textu píše. Tímto způsobem poctivě pronikala do problematiky, o které se sice hojně hovořilo, ale nikdo ji dosud nezasadil do širších kulturně-historických souvislostí. Denise Valterové se totiž nakonec z textu nevyloupla práce divadelněhistorická, nýbrž popis případu jednoho výsostně divadelního rodu, který poukazuje k významnému a palčivému společenskému problému, nyní módně nazývanému „vyrovnávání se s minulostí“: a rozhodně se věc netýká jen minulosti nacistické.

Čtenář se při čtení musí také nutně ptát, nakolik se v Bayreuthu stalo umění rukojmím politiky, jak moc lze (a zda je vůbec správné) umění od politiky „odstředit,“ jak se o to alespoň pro forma snažili v poválečném Bayreuthu. Portréty osobností a postojů jednotlivých členů rodiny Wagnerových pak lze považovat přímo za jakousi paletu možných řešení otázky „vyrovnání se s minulostí.“

Ačkoliv někteří čtenáři možná toužili po pregnantním závěru, který zodpoví, "jak by to mělo být správně" a co se v Bayreuthu a v širším smyslu i v Německu ve věci denacifikace povedlo a nepovedlo, sama považují za velmi účelné autorčino řešení, které k takto jednoznačné odpovědi nesměřuje, byť se tím (šťastně) odchyluje od obvyklé „osnovy diplomové práce.“ Text sám, přehledně strukturovaný a pečlivě promyšlený, čtenáře postupně vede k vlastnímu úsudku - a k dalším otázkám, které se doufejme již netýkají jen rodiny Wagnerových.

Právě proto, že text je zručně napsán a bystře promyšlen, považuji za velmi smutné, že autorka stále opakuje jednu a tutéž gramatickou chybu: nedokáže správně používat interpunkci, a to speciálně ve větách jako je tato: ‘Adorno zcela odmítal tendence, (sic!) prezentovat Wagnerovo dílo apoliticky nebo jako „čisté umění“,’ kde stojí infinitiv slovesa v přívlastkovém (jindy předmětném, příslovečném nebo doplňkovém) postavení. Tento nešvar byl jediným elementem, který mě vždy vytrhl ze zaujaté četby. Je ovšem tak četný, že se stal závažným argumentem v rozhodování o navrženém hodnocení.

Přiznám se nakonec, že se mi po poslední straně chtělo číst ještě dál a doufám, že k tomu budu mít příležitost v autorčiných dalších textech, které, jak věřím, bude hojně publikovat v průběhu svého doktorského studia. Práci doporučuji nejen k obhajobě (s návrhem hodnocení velmi dobře), ale po úpravě onoho jediného gramatického nedostatku také k účasti v soutěži o Cenu Václava Königsmarka.

V Praze 14. srpna 2017